

Majetková a finanční struktura podniku

Základní položky rozvahy ve finanční analýze, čistý pracovní kapitál

OBSAH

- Opakování daného tématu z přednášky
- Praktické příklady

ROZVAHA

- Zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) k určitému datu.
- Představuje základní přehled o majetku a zdrojích jeho financování ve statické podobě (k okamžiku účetní závěrky).

ROZVAHA

AKTIVA

- Dlouhodobý majetek
- Oběžná aktiva
  - Zásoby a pohledávky z obchodního styku
  - Krátkodobý finanční majetek
  - Peněžní prostředky

PASIVA

- Vlastní kapitál
- Cizí zdroje

MAJETEK = ZDROJE FINANCOVÁNÍ

ROZVAHA

Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Oběžná aktiva	Cizí zdroje

Modelová rozvaha podniku

AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál		
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	A.	VLASTNÍ KAPITÁL
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	I.	Základní kapitál
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	II.	Ážio a kapitálové fondy
III.	Dlouhodobý finanční majetek	III.	Fondy ze zisku
		IV.	Výsledek hospodaření minulých let
		V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období
		VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	B + C	CIZÍ ZDROJE
I.	Zásoby	B	Rezervy
II.	Pohledávky	C	Závazky
	<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	I.	Dlouhodobé závazky
	<i>Krátkodobé pohledávky</i>		<i>Závazky k úvěrovým institucím</i>
III.	Krátkodobý finanční majetek		<i>Závazky z obchodních vztahů</i>
IV.	Peněžní prostředky	II.	Krátkodobé závazky
	<i>Peněžní prostředky v pokladně</i>		<i>Závazky k úvěrovým institucím</i>
	<i>Peněžní prostředky na účtech</i>		<i>Závazky z obchodních vztahů</i>
D	Časové rozlišení aktiv	D	Časové rozlišení pasiv
	AKTIVA CELKEM	=	PASIVA CELKEM

Příklady

1. Máte zadány některé položky rozvahy:

AKTIVA (mil. Kč)	2019	PASIVA (mil. Kč)	2019
Dlouhodobý majetek	1000	Vlastní kapitál	?
V pořizovací ceně			
Oprávky	-110	Základní kapitál	800
		Nerozdělený zisk	50
Oběžná aktiva	?	Cizí zdroje	?
Zásoby	250	Dlouhodobé závazky	170
Pohledávky	240	Krátkodobé závazky	530
Peněžní prostředky	170		
Celkem	?	Celkem	?

- Jaký je vlastní kapitál?
- Jak velkým cizím kapitálem podnik disponuje?
- V jaké výši vlastní podnik dlouhodobý majetek?
- Jaké množství kapitálu má podnik vázán v oběžných aktivech?

Příklady

2. Určete výši základního kapitálu akciové společnosti, máte-li k dispozici následující údaje:

Dlouhodobé závazky	7
Emisní ážio	24
Fondy ze zisku	2
Krátkodobé závazky	5
Nerozdělený zisk	28
Rezervy	18
VH	48
Vlastní kapitál	175
Výnosy příštích období	3

Zdroje financování

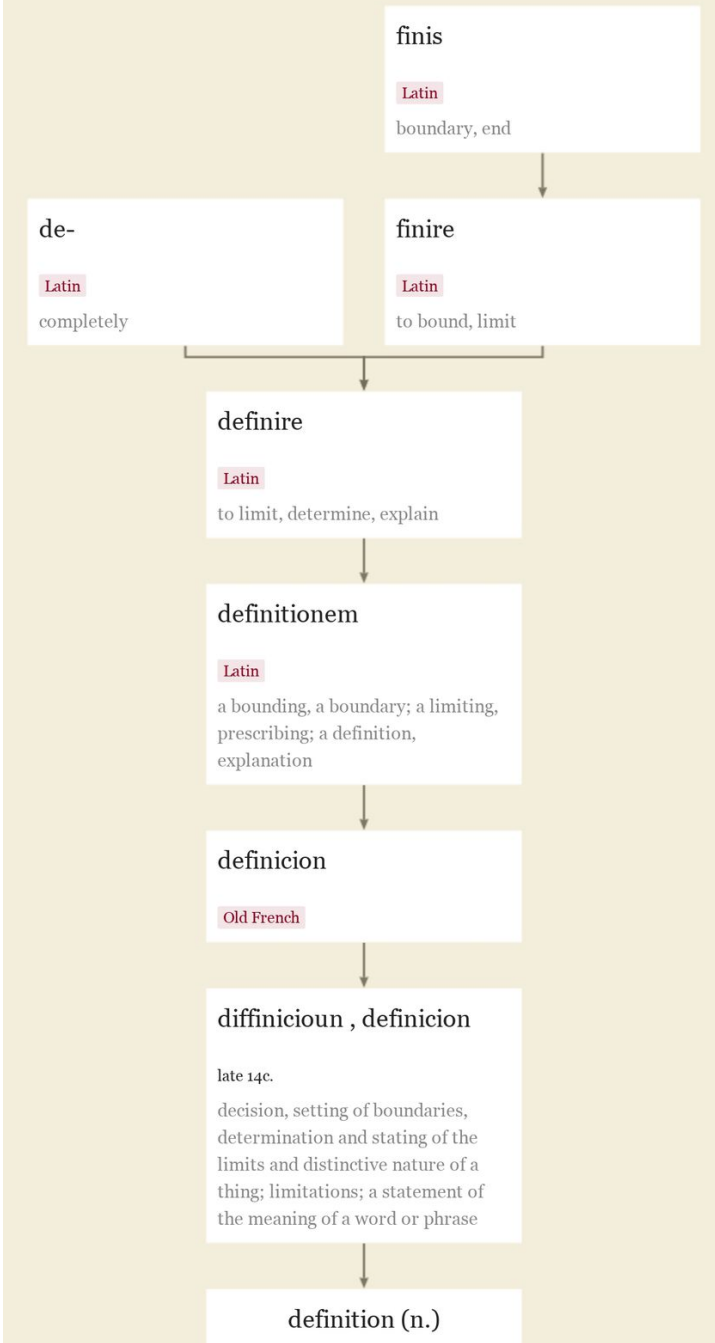
- Podle vlastnictví?

vlastní vs. cizí

- Podle původu?

interní vs. externí

- Zkusme je definovat...**

Příklady

3. Zařadte uvedené zdroje kapitálu na správnou pozici v tabulce podle vlastnictví a původu:

- odpisy, vklady vlastníků, venture kapitál, bankovní úvěry, finanční leasing, obchodní úvěry, zisk, rezervy, dotace a dary, dluhopisy.

Původ	Vlastnictví	
	Vlastní	Cizí
Interní		
Externí		

Optimalizace finanční struktury

- **Optimální finanční struktura** – je taková, při které jsou průměrné náklady na kapitál podniku minimální, a tudíž tržní hodnota firmy bude maximální.
- Cílem optimalizace finanční struktury je zabezpečovat vhodnou strukturu zdrojů z hlediska likvidity, rizika a nákladů.

Bilanční pravidla

- **Zlaté pravidlo financování**
  - Krátkodobé zdroje by měly být použity na financování krátkodobých potřeb (oběžných aktiv).
  - Dlouhodobé zdroje by měly být použity na financování dlouhodobých potřeb (dlouhodobého majetku – investic).

Bilanční pravidla

- **Zlaté pravidlo vyrovnání rizika**
  - Vlastní kapitál by měl převyšovat cizí zdroje, případně by se měly rovnat.
  - Pokud je suma cizích zdrojů příliš vysoká, firma se stává rizikovější pro investory a průměrné náklady na kapitál rostou.

Bilanční pravidla

- **Zlaté pari pravidlo**

- Jde o vztah dlouhodobého majetku a vlastních zdrojů podniku.
- Mělo by platit, že dlouhodobý majetek je financován vlastním kapitálem.
- Dlouhodobý majetek je financován zpravidla i z cizích zdrojů, proto se stálá aktiva a vlastní zdroje rovnají jen výjimečně.
- Toto pravidlo není v praxi příliš dodržováno, protože neumožňuje využít výhody financování cizím kapitálem.

Bilanční pravidla

- **Zlaté poměrové pravidlo**
  - Toto pravidlo dává doporučení, aby tempo růstu investic nepřekročilo tempo růstu tržeb.
  - Nedodržení tohoto pravidla by v budoucnu mohlo vést ke snížení rentability a likvidity podniku.

Strategie financování

Neutrální strategie

Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Oběžná aktiva Trvale přítomná	Cizí zdroje Dlouhodobé
Oběžná aktiva Pohyblivá část	Cizí zdroje Krátkodobé

Konzervativní strategie

Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Oběžná aktiva Trvale přítomná	Cizí zdroje Dlouhodobé
Oběžná aktiva Pohyblivá část	Cizí zdroje Krátkodobé

Agresivní strategie

Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Oběžný majetek Trvale přítomný	Cizí zdroje Dlouhodobé
Oběžný majetek Pohyblivá část	Cizí zdroje Krátkodobé

– Neutrální strategie

Dlouhodobý majetek a trvale přítomná oběžná aktiva jsou financována dlouhodobým kapitálem (vlastním i cizím), pohyblivá část oběžných aktiv je financována krátkodobým kapitálem

– Konzervativní strategie

Vyznačuje se vyšším použitím dlouhodobých finančních zdrojů, kdy se těmito zdroji financuje i část oběžných aktiv. To však přináší vyšší náklady na financování.

– Agresivní strategie

Krátkodobými zdroji je financována i část trvale přítomných oběžných aktiv, případně také dlouhodobý majetek podniku. Nižší náklady na financování jsou však v tomto případě doprovázeny vyšším rizikem platební neschopnosti

Příklady

1. Máte zadány některé položky rozvahy:

AKTIVA (mil. Kč)	2019	PASIVA (mil. Kč)	2019
Dlouhodobý majetek	1000	Vlastní kapitál	?
V pořizovací ceně			
Oprávký	-110	Základní kapitál	800
		Nerozdělený zisk	50
Oběžná aktiva	?	Cizí zdroje	?
Zásoby	250	Dlouhodobé závazky	170
Pohledávky	240	Krátkodobé závazky	530
Peněžní prostředky	170		
Celkem	?	Celkem	?

- e) Porovnejte časový horizont majetku a zdrojů jeho krytí a vyjádřete se ke zvolenému způsobu financování podniku.
- f) Určete hodnotu čistého pracovního kapitálu.

Příklady

4. Podnik využívá ke své činnosti dlouhodobý majetek v hodnotě 10 mil. Kč a oběžná aktiva v hodnotě 6 mil. Kč. Majetek financuje vlastním kapitálem ve výši 5 mil. Kč, dlouhodobým bankovním úvěrem – 8 mil. Kč, jeho krátkodobé závazky činí 3 mil. Kč.

Zhodnoťte skladbu majetku a kapitálu z hlediska pravidel financování – zlaté bilanční pravidlo, pravidlo vyrovnání rizika.

Čistý pracovní kapitál (Net Working Capital)

- Čistý pracovní kapitál (ČPK) je definován jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji a má významný vliv na platební schopnost podniku. Konstrukce ČPK je založena na rozlišení oběžného a dlouhodobého majetku a dále na rozlišení dlouhodobě a krátkodobě vázaného kapitálu.
- **ČPK = Oběžná aktiva – krátkodobé cizí zdroje**
- **ČPK = Vlastní kapitál + dlouhodobé cizí zdroje – dlouhodobý majetek**

Úpravy vzorce pracovního kapitálu

- Zatímco výše uvedený vzorec a příklad jsou nejstandardnější definicí pracovního kapitálu, existují i jiné cílenější definice.
- **Příklady alternativního vyjádření ČPK:**
- Oběžná aktiva – Peněžní prostředky – Krátkodobé závazky
- Pohledávky z obchodního styku + Zásoby – Krátkodobé závazky z obchodního styku

Příklady

5. Máte zadány položky rozvahy:

Čistý zisk	25
DDM	145
Dlouhodobé závazky	75
Krátkodobé závazky	
Nerozdělený zisk	25
Peněžní prostředky	45
Pohledávky	60
Základní kapitál	110
Zásoby	50

- Doplňte chybějící údaje v rozvaze.
- Porovnejte časový horizont majetku a zdrojů jeho krytí a vyjádřete se ke zvolenému způsobu financování podniku.
- Určete výši čistého pracovního kapitálu.

Příklady

6. Roztřídte položky v tabulce na položky aktiv a pasiv,
- dopočítejte potřebné položky a sestavte rozvahu,
  - Stanovte výši dlouhodobého kapitálu
  - Máte pro firmu nějaké doporučení k optimalizaci financování?

DD pohledávky	50
DD úvěr	350
Dividendy	40
Fondy ze zisku	50
Peněžní prostředky	400
KTD pohledávky	200
KTD závazky	150
Materiál	100
Nákladové úroky	20
Nerozdělený zisk	1000
Pozemky	200
Spotřeba materiálu	700
Stroje	500
Tržby	1 500
Základní kapitál	200
Zboží	300

Příklady

7. Pan Horáček se rozhodl podnikat a neví, zda bude mít problémy s financováním. Ze svých zdrojů se rozhodl vložit do firmy 200 000 Kč. Dále se mu podařilo v programu na podporu malých podnikatelů získat úvěr ve výši 100 000 Kč s ročním úrokem 5% a splatností až na konci úvěrového období, tedy po 5 letech.

Pro své podnikání potřebuje auto v hodnotě 50 000 Kč, geodetický přístroj za 150 000 Kč a počítačové vybavení za 50 000 Kč. Předpokládá, že jeho provoz nebude mít žádné náklady kromě jeho práce a spotřeby energie (pohonné hmoty a energie max. 10 000 Kč měsíčně). Měsíční objem tržeb očekává ve výši 50 000 Kč. Problémem ovšem je, že za zakázky se platí se značným zpožděním – doba úhrady faktur bývá až 2 měsíce.

- a) Jaká aktiva potřebuje pan Horáček k podnikání? Roztřídte na DDM a OA.
- b) Jaká pasiva má pan Horáček k dispozici?
- c) Bude mít problém se vzájemným vztahem aktiv a pasiv při založení podniku?
- d) Může nakoupit zásoby ve výši 70 000 Kč?
- e) Bude mít problém se vzájemným vztahem aktiv a pasiv po měsíci podnikání?
- f) Bude mít problém se vzájemným vztahem aktiv a pasiv po roce podnikání?